

Przedmiotowy system oceniania biologia

1. Przedmiotem oceny ucznia są:

- wiadomości
- umiejętności
- przygotowanie do zajęć
- aktywność
- podejmowanie samodzielnych zadań i inicjatyw w zdobywaniu wiedzy
- frekwencja wg ogólnie przyjętych zasad klasyfikowania

2. Sposoby i formy oceniania

Oceny wystawiane są z:

- a) odpowiedzi ustnych(przy jednej godzinie tygodniowo może być zastąpiona oceną z kartkówki)
- b) odpowiedzi pisemnych (tzw. kartkówki)
- c) zadań domowych
- d) sprawdzianów
- e) aktywności na lekcjach
- f) prac dodatkowych (referaty, projekty)
- g) za udział w konkursach i w olimpiadzie

W przypadku punktów 2a oraz 2b uczeń obowiązany jest być przygotowanym przynajmniej z trzech ostatnio zrealizowanych tematów w klasach, w których przedmiot jest wykładany na poziomie podstawowym. W klasach o rozszerzeniu obowiązuje znajomość kluczowych wiadomości z całego materiału.

Odpowiedzi ustne Najczęściej odpowiedź ustną, jako metodę sprawdzania wiadomości i umiejętności, stosuje się w części nawiązującej lekcji i podczas rekapitulacji. Ze względu na małą liczbę godzin nauczania przedmiotów oraz dużą liczbę uczniów w klasach, ta metoda sprawdzania wiadomości nie może być stosowana zbyt często. Ponadto odpowiedzi ustne nie nadają się do celów diagnostycznych

Sprawdziany pisemne to:

- krótkie (maksimum 20-minutowe) tzw. **kartkówki**, obejmujące materiał z 3 ostatnich lekcji niewymagające wcześniejszej zapowiedzi
- dłuższe (zwykle 45-minutowe) **sprawdziany, klasówki**, obejmujące wiadomości z dużej partii materiału(najczęściej z jednego działu programowego); tego typu sprawdziany powinny być poprzedzone lekcją powtórzeniową i zapowiedziane z odpowiednim wyprzedzeniem – dwa tygodnie. Sprawdziany powinny być uwzględnione w opracowanym na początku roku szkolnego planach treści nauczania.

3. Kryteria oceniania

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę **bardzo dobrą** oraz:

- samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania bardzo trudnych zadań i problemów w nowych sytuacjach
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami używając terminologii fachowej oraz proponuje rozwiązania nietypowe

- samodzielnie planuje wieloetapowe eksperymenty, przeprowadza je, analizuje wyniki
- formułuje hipotezy i weryfikuje je jakościowo i ilościowo jego wypowiedzi mają przemyślaną konstrukcję, nie zawierają żadnych błędów
- prowadzi zeszyt, korzysta z własnych notatek, podręcznika, innych materiałów dydaktycznych, dodatkowych lektur i innych źródeł informacji oraz ocenia wiarygodność tych źródeł
- osiąga sukcesy w olimpiadzie biologicznej albo w konkursach biologicznych.

Ocenę **bardzo dobrą**

- otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania biologii w danej klasie
- swobodnie podaje i omawia przykłady ilustrujące poznane prawa
- wyprowadza, wyjaśnia i uzasadnia związki między poznanymi procesami biologicznymi
- samodzielnie i sprawnie posługuje się metodami algebraicznymi i graficznymi w złożonych zadaniach, łączących wiadomości z różnych działów, stosując posiadaną wiedzę w nowych sytuacjach
- porównuje, interpretuje, wyjaśnia i uogólnia zależności między budową organizmów a ich funkcją
- samodzielnie analizuje różne zjawiska i objaśnia otaczającą go rzeczywistość w oparciu o podstawy naukowe, teorie i modele, formułuje hipotezy i weryfikuje je
- planuje i wykonuje eksperymenty, analizuje je, dokonuje opisu
- korzysta z literatury popularnonaukowej i fachowej
- swobodnie posługuje się językiem biologicznym w pełni samodzielnie budując wypowiedzi, popełnia sporadycznie drobne pomyłki
- prowadzi zeszyt, korzysta z własnych notatek, podręcznika, innych materiałów dydaktycznych dodatkowych lektur oraz ocenia wiarygodność tych źródeł

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania biologii w danej klasie na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w podstawie programowej

- umie badać i interpretować poznane zależności między wielkościami chemicznymi
- umie interpretować wykresy
- podaje przykłady ilustrujące poznane prawa
- umie wyjaśnić na czym polegają poznane zjawiska
- wyjaśnia, uzasadnia, analizuje, porównuje i interpretuje związki między poznanymi wielkościami
- umie zaplanować proste eksperymenty, dokonać obserwacji i zapisywać ich wyniki
- w wypowiedziach sporadycznie popełnia błędy merytoryczne
- prowadzi zeszyt, korzysta z własnych notatek, podręcznika i dodatkowych lektur.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania biologii na poziomie nieprzekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej

- umie posługiwać się nomenklaturą biologiczną, wzorami podstawowych związków

- zna pojęcia i definicje podstawowych pojęć występujących w programie nauczania biologii
 - umie interpretować poznane prawa biologiczne
 - umie odczytywać dane z tablic i prostych wykresów, podaje przykłady ilustrujące poznane prawa
 - stosuje poznane wzory i prawa w prostych problemach
 - umie wykonywać obserwacje i opisywać je jakościowo
 - umie wykonywać proste doświadczenia według instrukcji i zapisywać ich wyniki
 - w wypowiedziach popełnia błędy merytoryczne
 - prowadzi zeszyt, korzysta z notatek i z podręcznika
- Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który ma braki w opanowaniu podstawy programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z biologii w ciągu dalszej nauki
- rozumie pytania i polecenia
 - zna pojęcia i definicje podstawowych pojęć i wielkości występujących w materiale nauczania biologii
 - umie stosować posiadane wiadomości do wykonywania elementarnych obliczeń w bardzo prostych sytuacjach zadaniowych o niewielkim stopniu trudności
 - umie wykonywać podstawowe obserwacje prostych eksperymentów i opisywać je jakościowo
 - umie wykonywać bardzo proste doświadczenia pod kierunkiem nauczyciela
 - w wypowiedziach popełnia liczne błędy merytoryczne
 - prowadzi zeszyt i korzysta z podręcznika

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej z biologii a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu nie rozumie pytań i poleceń

- w wypowiedziach popełnia bardzo poważne błędy merytoryczne
- nie umie obserwować i opisywać zjawisk
- nie umie planować i wykonywać doświadczeń i analizować ich
- nie umie interpretować wykresów i danych
- nie umie korzystać z praw i zasad chemii do wyjaśniania wybranych zjawisk zachodzących w przyrodzie

Przy ustalaniu stopnia należy również brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wykonywanie obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu, jednak nie ma to decydującego znaczenia przy ustalaniu oceny.

Nauczyciel obniża wymagania w zakresie wiedzy i umiejętności w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie wymaganiom programowym (potwierdzone orzeczeniem poradni psychologiczno – pedagogicznej)

4. Procentowa skala oceniania testów standardowych, sprawdzianów klasówek, kartkówek.

Dla kartkówek:

Wartość procentowa	Ocena
90 – 100 %	Bardzo dobra
75 – 89 %	Dobra
55 – 74%	Dostateczna
35 – 54 %	Dopuszczająca
Poniżej 35%	Niedostateczna

Dla sprawdzianów pisemnych:

Wartość procentowa	Ocena
99 – 100%	Celujący
90 – 98 %	Bardzo dobra
75 – 89 %	Dobra
55 – 74%	Dostateczna
35 – 54 %	Dopuszczająca
Poniżej 35%	Niedostateczna

5. Wyniki testów sumujących, próbnych matur oraz wyniki badania wyników wpisuje się w procentach i są przeliczane na oceny według skali obowiązującej dla sprawdzianów.

6. Kryteria oceny śródrocznej i oceny rocznej.

Przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej stosuje się następujące zasady

- Oceny śródroczne i roczne wystawiane są na podstawie wszystkich uzyskanych ocen cząstkowych w semestrze.
- Oceny wyrażone w **procentach** mają wartość ocen wyrażonych następującą skalą:

Wartość procentowa	Ocena
99 – 100%	Celujący
90 – 98 %	Bardzo dobra
75 – 89 %	Dobra
55 – 74%	Dostateczna
35 – 54 %	Dopuszczająca
Poniżej 35%	Niedostateczna

- W kl. I na koniec roku szkolnego uczniowie piszą test sumujący z przedmiotów rozszerzonych a wynik zapisywany jest w % i traktowany, jako ocena cząstkowa według przedstawionej powyżej skali.
- W klasie II uczniowie na początku roku szkolnego (do końca września) deklarują wybór przedmiotu i jego poziom (podstawowy lub rozszerzony), z którego będą pisać pod koniec klasy II badanie wyników tzw. „małą maturę”. Wynik jest zapisywany w % i traktowany, jako ocena cząstkowa według przedstawionej powyżej skali.

- e) W klasie III uczniowie piszą, co najmniej dwie próbne matury zgodnie z deklaracją a ich wynik jest zapisywany w % i przeliczany według przedstawionej powyżej skali.
- f) Ocena śródroczna wpływa znacząco na ocenę roczną.
- g) Ocena końcowa pokrywa się z oceną roczną wystawioną na zakończenie cyklu nauczania.

7.Systematyczność oceniania:

Minimalna ilość ocen w semestrze wynosi 3.

8.Poprawianie oceny

- Poprawiać można ocenę niedostateczną i dopuszczającą.
- Niedostateczna śródroczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych powinna być poprawiona w terminie i na warunkach ustalonych przez nauczyciela danego przedmiotu oraz ucznia, nie później jednak niż do końca marca. Niepoprawiona niedostateczna śródroczna ocena klasyfikacyjna będzie znacząco wpływała na roczną ocenę klasyfikacyjną z danego przedmiotu.
- Sprawdziany są obowiązkowe; w razie nieobecności z przyczyn losowych na sprawdzianie uczeń uzgadnia z nauczycielem dodatkowy termin sprawdzianu. **Nieobecność w obu terminach odpowiada nie zaliczeniu danego działu, czyli ocenie niedostatecznej.** Nieobecność na sprawdzianie wynikająca z celowego unikania go przez ucznia jest równoznaczna z otrzymaniem oceny niedostatecznej. Na koniec semestru nie przewiduje się sprawdzianu końcowego (zaliczeniowego, poprawkowego).

Każda ocena z poprawy jest wpisana do dziennika lekcyjnego.

9. Nieprzygotowanie i brak pracy domowej

Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie, które obejmuje nieprzygotowanie z 3 ostatnich lekcji lub brak pracy domowej **raz w semestrze przy jednej lub dwóch godzinach tygodniowo i dwa razy przy większej liczbie godzin tygodniowo.**

10.Inne uregulowania:

Jeżeli uczeń jest nieobecny na sprawdzianie to wpisujemy w miejscu oceny *Nb.*

Aktywność ucznia na lekcji ocenia się stosując znak + lub znak -, za 3 plusy jest ocena bardzo dobra, natomiast za 3 minusy ocena niedostateczna.

Kwestie nie objęte PSO znajdują swoje uregulowanie w SSO.

Uwagi

Wszystkie oceny mają wagę 1, z wyjątkiem: duże sprawdziany, testy sumujące, badania wyników, próbna matura - waga 2, poprawa sprawdzianów – waga 3.